

О. І. Окуловська, І. М. Бабенко

Норд

«НОРД» – підприємство в галузі машинобудування. Засн. 1963 як Донец. завод холодильників проект. потуж. 71 тис. шт. у рік, від 1977 – Донец. ВО «Електропобутмаш», від 1993 – АТ «Н.», від 1996 – гол. підприємство групи «Н.» – укр. наук.-вироб. об'єднання, до складу якого ввійшли 28 маш.-буд. заводів і організацій: 18 вироб., 5 підприємств сфери обслуговування, 1 – торговельне і 4 – соц. сфери. Спеціалізується на виготовленні побут. компресій. холодильників, морозильників, компресорів і є одним із найбільших в Україні серед виробників електропобут. техніки. Спочатку підприємство мало держ. форму власності, від 2005 – приватну. Має 3 філії (виробництво з випуску електропобут. техніки в спец. екон. зоні «Донецьк», завод компресорів, міні-маш.-буд. завод), а також власну наук.-конструктор. базу. Перший однокамер. побут. холодильник об'ємом 165 л було виготовлено в грудні 1963, а 1964 розпочато серійне виробництво холодильників «Донбас» (усього до кін. року – 8600 шт.). 1975 завершено першу реконструкцію, в результаті якої потуж. підприємства з виробництва однокамер. холодильників прямокут. конструкції зросла до 340 тис. шт. щороку. 1988–92 здійснено чергову реконструкцію заводу – потужності з випуску одно- і багатокамер. холодильників збільшено до 500 тис. шт. у рік. Підпр-во переорієнтоване на панел. конструкцію холодиль. приладів із застосуванням пінополіуретан. теплоізоляції замість скловолочна. 1993 введено в експлуатацію виробництво холодильників у смт Оленівка (Волновас. р-н Донец. обл.) з проект. потуж. 150 тис. шт. і створ. власне виробництво моторкомпресорів для холодиль. приладів потуж. 500 тис. шт. щороку. За короткий час освоєно понад 20 моделей продукції, зокрема: одно-, дво-, три- і чотирикамерні холодильники місткістю від 140 до 350 л і морозильники – 100 та 200 л. За рівнем технології «Н.» став одним із передових підприємств Європи. 2000–02 проведено 3-ю докорінну реконструкцію, пов'язану з переходом виробництва на випуск екологічно чистих холодиль. приладів, що працюють на озонобезпеч. речовинах; упроваджено нове унікал. устаткування й технології. 2002–05 створ. нове покоління екологічно чистих холодиль. приладів зі зниженим енергоспоживанням та з дизайном, що відповідають

вищому класу «А» міжнар. стандарту EN-153, продовжено тех. переоснащення виробництва. 2006 з метою нарощування вироб. потужностей упроваджено нову лінію екструзії листа з полістиролу; освоєно випуск двокамер. холодильника ДХ-220. Якщо в серед. 1990-х рр. «Н.» виробляв понад 400 тис. холодильників щороку (частка заг.-укр. обсягу – понад 98 %), то за перші 8 місяців 2006 він випустив 872 тис. холодильників, морозильників і холодиль. обладнання – 32 моделі понад 200 модифікацій (99,5 %). Асортимент: холодильники, морозил. камери, газові, електр. та комбінов. плити, кондиціонери, пилососи, праски, водонагрівачі, мікрохвил. печі, холодиль. обладнання. Понад 70 % продукції експортовано в країни СНД, Францію, Італію, Німеччину, Сербію, Чехію, Бельгію, Нідерланди, Словаччину, Грецію, Данію, Угорщину. За високу якість виробів і внесок у розвиток економіки України підприємство одержало низку нагород міжнар. організацій. Група «Н.» активно провадила спонсор. та меценат. діяльність. З поч. війни на Сх. України відбувся спад обсягів виробництва та реалізації продукції. 2014 її випуск склав 339 897 од. (84,3 %), 2015 – 162 781 од. (47,9 %), 2016 – 19 520 од. (12 %), від 2017 – припинено. Реалізовано 2015 – 162 827 од., 2016 – 19 518 од., 2017 – 5 од. Внаслідок того, що осн. вироб. потужності підприємства знаходяться на тимчасово непідконтрол. тер. України в зоні проведення операції Об'єднаних сил, від 1 серпня 2016 припинено госп. діяльність на 3-х осн. вироб. майданчиках у Донецьку, а також у Волновас. р-ні, Докучаєвську (Донец. обл.) та ін., законсервовано осн. засоби. Соц. інфраструктура: база відпочинку «Донбас» на березі Азов. моря, спорт.-оздоров. табір у Святогорську (Слов'ян. міськрада Донец. обл.), санаторно-готел. комплекс «Н.» у смт Партеніт (Алуштин. міськрада АР Крим), лікув.-профілакт. оздоров. комплекс (збуд. 1988) і стоматол. центр, культурно-істор. центр (створ. 2002) тощо. З метою скорочення витрат на утримання об'єктів соц. сфери АТ «Н.» за останні роки продало будівлі готелю (м. Краматорськ), дит. оздоров. комплексу та бази відпочинку «Червоний Оскіл» (обидва – Краматор. р-н), оздоров. комплексу (с. Білосарайська Коса), бази відпочинку «Донбас» (с. Мелекине; обидва – Маріуп. р-ну, усі – Донец. обл.). Кер. підприємства: В. Терентьєв (1963–64), О. Челядников (1964–78), М. Белінський (1978–87), В. Ландик (1987–93 та 1999–2002 – ген. дир. АТ «Н.», від 1996 – президент АТ і групи «Н.»), В. Жидков (1993–99), О. Самсоненко (від 2002).

Бібліографічний опис:

Норд / О. І. Окуловська, І. М. Бабенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-73470>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).